

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-3)	प्रश्नपत्रम् - ३	गुणाः - ७०
विषयः - वास्तुशास्त्रम्	(C.C.- 5.3.8. Old & New)	
दिनाङ्कः - ०६/१२/२०१८	ग्रन्थः मयमतम्	समयः -१०.०० तः ०१.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः एकाकारिका सान्वयं व्याख्यात । (५)

- (१) समं त्रिपादमर्धं वा महानासी विनिर्गमम् ।
तद्वयासत्रिचतुर्भागहीनं स्कन्धान्सतुङ्गकम् ॥
- (२) तदेव सौष्टिकं निम्नमुन्नतं कोष्ठकं यदि ।
अन्तरप्रस्तरोपेतमेतद् विपुलसुन्दरम् ॥

प्रश्नः २ एकभूमिविधाने अलङ्करणनिर्माणविधानं दर्शयत । (१०)
(अथवा)

प्राकाराश्रितस्थानानि ग्रन्थोक्तदिशा स्पष्टयत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ निम्नलिखितयोः एकस्य ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत । (५)

- (१) द्वारशोभा द्वारशाला द्वारप्रासादहर्म्यके ।
गोपुरेण तु पञ्चैते द्वारशोभादिपञ्चसु ॥
- (२) मञ्चमंशं गलं भागं त्रिभागं शिखरोदयम् ।
शेषभागं शिखामानं पञ्चभौममथोच्यते ॥

प्रश्नः ४ गोपुरविधाने द्वारमानं ग्रन्थाधारेण वर्णयत । (१०)
(अथवा)

मण्डपनिर्माणे प्रथालक्षणं सविस्तरं वर्णयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः एकस्य सान्वयं व्याख्यां कुरुत । (५)

- (१) तैतलानां द्विजादीनां वर्णानां वासयोग्यकाः ।
एकद्वित्रिचतुस्सप्तदशशालाश्च षड्विधाः ॥
- (२) शेषं प्रागुक्तवन्नेयं विप्रादीनां प्रशंसितम् ।
त्रिचतुष्पञ्चभौमं स्याद् वर्धमानं मनोहरम् ॥

प्रश्न: ६ एकशालासामान्यलक्षणं ग्रन्थाधारेण दर्शयत ।

(१०)

(अथवा)

चतुःशालालक्षणे विमानादिलक्षणं प्रदर्शयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्न: ७ निम्नलिखितयोः एकाकारिका सान्वयं व्याख्यायत ।

(५)

(१) त्रिचतुर्भागविस्तारा पादोनाग्रविशालका ।

छत्रशीर्षकतुल्याभा चन्द्रनासीविभूषिता ॥

(२) गृहक्रिया हि द्विविधा भिन्नाभिन्नप्रकारतः ।

भिन्नं च पिण्डभेदं च वक्ष्ये स्फुटतरं यथा ॥

प्रश्न: ८ चतुर्गृहविधाने गृहविन्यासः ग्रन्थोक्तदिशा वर्णयत ।

(१०)

(अथवा)

गृहप्रवेशे कलशस्थापनविधिः प्रदर्शयत ।

पञ्चमान्वितिः

प्रश्न: ९ अधोलिखितेषु केषाञ्चित् दशप्रश्नानामुत्तराणि लिखत ।

(१०)

(१) धामभेदाः कति के च ते ?

(२) पुरन्दरस्य अपरनाम किम् ?

(३) व्याख्या कुरुत - शङ्खमण्डलसोपानम् ।

(४) 'त्रिमूर्तिविधानम्' मयमतम् ग्रन्थे कस्मिन् अध्याये वर्णितं वर्तते ?

(५) भद्रकमण्डपस्य आकारः कीदृशम् ?

(६) नालीगृहम् इत्युक्ते किम् ?

(७) तोरणप्रकाराः कति ?

(८) सोपानप्रकाराः कति ?

(९) विमानभवनस्य शिर्षाकारः कीदृशम् ?

(१०) जगती इत्युक्ते किम् ?

(११) प्रासादे नेत्रशालायाः स्थानं कुत्र ?

(१२) शालोत्सेधः कति विधः ?

(१३) विप्रादिकानां वर्णानां कृते वंशद्वारं शुभं अशुभं वा ?

(१४) खलूरिखा वेदिस्तम्भयुक्तं भवति न वा ?

(१५) भिन्नगृहं सन्धिसहितं वा सन्धिरहितं भवति ?

--००--